

Recenze: Mezinárodní dohody o ochraně investic a právo Evropské unie

eFocus

Mgr. Tomáš Fecák, Ph.D. po více než tři toky zpracovával téma, které se výsostně aktuálním stává právě nyní. Právě v současné době vrcholí spory. Právě nyní vrcholí spory mezi rozhodčími tribunály a Evropskou komisí resp. mezi investory a v investičních sporech žalovanými členskými státy EU o platnost intra-EU dvoustranných dohod na ochranu investic, v současné době se finalizují dohody uzavírané EU s Kanadou, Singapurem, Spojenými státy nebo Vietnamem, jejichž součástí je kapitola upravující ochranu investic.

Stále ještě se ozývají jistá rezidua sporů o tom, zda a do jaké míry jsou kompetence EU zakotvené v Lisabonské smlouvě skutečně výlučné. Přestože se zdá, že je výklad čl. 207, 216 a 352 SFEU jasný, lze přinejmenším diskutovat o tom, zda jsou dohody ochrany investic uzavírané mezi členskými státy EU skutečně diskriminační. Všechny tyto spory mají zajímavý vedlejší efekt, vedou se spory např. o tom, do jaké míry je Soudní dvůr EU jediným vykladačem práva EU, diskutuje se, jaký efekt může mít okamžité zrušení intra-EU dohod na ochranu investic, zda a v jaké míře bude či nebude investorům poskytována ochrana zakotvená v tzv. sunset či salvation clauses dalších pět či deset let atd. O to je cennější, že se Wolters Kluwer rozhodl právě nyní vydat publikaci, která výše uvedenou problematiku a popisuje a analyzuje komplexně. Zároveň je namístě dodat, že v České republice jde o jedinou publikaci svého druhu, publikaci, která zvolené téma zpracovává v takové šíři a s takovým důrazem na detaily.

Cílem práce je podrobný popis a analýza různých aspektů vztahu mezinárodních dohod o podpoře a ochraně investic (DPOI) uzavíraných členskými státy EU nebo EU samotnou, a práva Evropské unie. Hlavním důvodem, proč se autor touto problematikou zabývá a analyzuje ji, jak ostatně sám uvádí, je, že mezi oběma systémy pravidel dochází k různým interakcím, jejichž správné uchopení není v mnoha ohledech vůbec snadné a vyžaduje zkoumání, v rámci kterého je nutné do hloubky rozkrývat samotné základy jednotlivých institutů a pravidel DPOI, práva EU, ale i obecného mezinárodního práva. Zvolnému cíli odpovídá i struktura práce.

Práce je logicky členěna, autor se drží zvolené struktury a systematicky vyplňuje jednotlivá okénka celé skládanky. Předkládaná práce je rozdělena do 6 částí a jak je uvedeno již výše, jádrem práce jsou kapitoly 2, 3, 4 a 5 Po úvodní části se autor věnuje úvodnímu vymezení základních pojmů mezinárodněprávní ochrany investic, a to jak na mezinárodní, tak na evropské úrovni, třetí kapitola je věnována investičním dohodám uzavíraným Unií, což je jistě kapitola, která zasluhuje zvláštní pozornost, a to nejen proto, že Komise uchopila tuto kompetenci bez toho, že by disponovala odpovídající expertízou a teprve postupně se dopracovává k poznání, které by měla již od samého počátku, kdyby postupovala transparentně a otevřela téma k širší odborné diskusi. Způsob uchopení materie ze strany EU byl opravdu velmi nedůstojný a odporoval všem zásadám „good governance“, na něž se orgány EU tak rády odvolávají. Uvedené zásady však patrně platí jen pro všechny ostatní s výjimkou samotných orgánů EU. Čtvrtá kapitola je věnována dohodám uzavíraným členskými státy s třetími zeměmi a autor nastiňuje limity čl. 351 SFEU. Zároveň se věnuje kompatibilitě práva EU a dohod o ochraně investic. Pátá kapitola je pak věnována tzv. intra-EU BITs. Ve všech částech se tak promítá několik základních otázek, totiž jak má být řešen vztah práva EU a mezinárodních závazků a

jak mají být mezinárodní závazky EU resp. jednotlivých členských států implementovány a aplikovány bez toho, že by docházelo k porušování závazků vyplývajících z mezinárodního resp. evropského práva. Otázka je to jistě nelehká, zvláště když uvádíme, že implementace a aplikace výše uvedených závazků musí umožňovat efektivní ochranu práv a legitimních očekávání zúčastněných subjektů.

Posuzovaná monografie je dle názoru recenzenta prvním úspěšným pokusem o komplexní uchopení traktované materie v České republice. Autor analyzuje rozhodovací praxi a názory na úrovni EU stejně jako klíčová rozhodnutí investičních tribunálů rozhodujících podle intra-EU BITs a Dohody k Energetické Chartě a poskytuje tak plastický obraz o tom, na jaké argumentační úrovni se vede kompetenční válka mezi Komisí a rozhodčími tribunály. Po formální i obsahové stránce se autor zhostil svého úkolu velmi dobře a jediné, co je možné ji vytknout, je skutečnost, že se autor až příliš naladil na argumentační strunu Komise EU. Práce je zajímavou a zdařilou analýzou otázek, o které se zajímají jak specialisté na právo EU, tak na mezinárodní právo a v neposlední řadě i státní úředníci a případní investoři. Její vydání je velmi záslužný počín.

Vladimír Balaš

Mezinárodní dohody o ochraně investic a právo Evropské unie

autor: Fecák T.

Vydalo nakladatelství Wolters Kluwer, 2015, 548 s.

Publikaci lze objednat >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Recenze publikace: Chalupa, R. Zákon směnečný a šekový – komentář směnečné části. Zákon o mezinárodním právu soukromém – komentář směnečné části. Praha: Leges, 2021, 646 s.](#)
- [Recenzia](#)
- [Budoucnost je v technologiích i udržitelnosti](#)
- [Anotální recenze: Vyvlastnění a vyvlastňovací řízení](#)
- [Věznice jsou přeplněné a věznění příliš drahé. Knihou Tresty budoucnosti chce INFO.CZ otevřít diskuzi o změnách](#)
- [Recenze na knihu: Zdeňková, V., Seidlová, M., Čornejová, H., Peterová H.: Jak správně vytvářet a využívat FKSP: Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování.](#)
- [Recenze na knihu: Zuzana Strnadová: Co by měl vědět příjemce dotace. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2019, ISBN: 978-80-247-3076-9](#)
- [Ondřej Chmela: Zrušení poplatku za podnět k ÚOHS lze považovat za správné](#)
- [Anotální recenze: Koudelka, Z., Průcha, P., Zwyrtke Hamplová, J.: Zákon o obcích \(obecní zřízení\) – Komentář. Praha: Leges, 2019, 480s](#)
- [Pražské finále osmého ročníku konferencí Soukromé právo](#)
- [Recenze: Jakub Tomšej a kolektiv – Zaměstnávání cizinců v České republice](#)